

Sallimuksen esitys uudeksi verolaiksi.

Suomen nykyisestä verotuksesta säädetään erittäin sekavasti. Teoksessa Suomen Verolait on – painoksesta ja kustantajasta riippuen – yli 70 säädöstä yli 900 sivulla. Suurin osa näistä säädöksistä on laadittu antamaan erilaisia erivapauksia kulloinkin vallassa olleille eturyhmille. Tällaiset erivapaudet ja etuoikeudet ovat harvoin perusteltuja ja aiheuttavat vain sekavuutta ja kateutta. Erityisesti kaikkien lain sallimien porsaanreikien hyödyntäminen vaatii vahvaa lakitieteellistä osaamista, joten se koskee vain rikkaimpia.

Tässä esitetään uusi Verolaki. Taustalla on ajatus, että veroista voidaan säätää kattavasti kolmella lailla ja muutamalla apusäädöksellä:

1. Verolaki määrää verotuksen perustan, säätää kattavasti kaikki, mikä saadaan verolle panna ja määrää ylärajat veroille. Muuten se ei määrää verojen suuruutta.
2. Veroasteikko määrittelee valtion verojen suuruuden. Se annetaan valtion tulo- ja menoarvion yhteydessä ja hyväksytään tavallisen lain tapaan ilman mahdollisuutta siirtää sitä lepäämään.
3. Verotuslaki sisältää säädökset verohallinnosta, verotusmenettelystä, verovelvollisen oikeuksista, velvollisuuksista sekä oikeusturvasta.
4. Veroasetus täsmentää verolakia lähinnä teknisiltä kohdilta. Sillä voidaan täsmentää vähennyksiä sekä eräitä rajoja, joissa tarvitaan mieluummin asetus-pohjaista säädöstä kuin verohallinnon ohjeita.
5. Valtiosopimuksilla tai EU:n säädöksillä voidaan säätää kansainvälisestä verotuksesta sekä verojen alarajoista kasainvälisen verokilpailun ehkäisemiseksi.

Nykyisessä muodossaan tässä esitetyssä Verolaissa on vain 15 sivua. Esitys vaatii toki vielä lakiteknisen tarkastuksen ja ilmeisen suuren korjauksen, mikä todennäköisesti kasvattaa pykälämäärää huomattavasti. Lait on kuitenkin syytä kirjoittaa niin tarkasti, että niihin ei jää porsaanreikiä ketkuille. Tässä versiossa saattaa myös olla vähän toistoa, jota voisi karsia.

Periaatteena on, että Verolaki olisi suhteellisen pysyvä laki, jota ei tarvitsisi muuttaa joka vuosi. Siksi se kirjoitetaan suhteellisen neutraalisti, eli siinä ei oteta kantaa verojen suuruuteen, jakautumiseen ja ohjauspolitiikkaan. Se sallii varsin suuret muutokset.

Verotuksen toteuttamisesta ja verohallinnosta säädetään Verotuslaissa. Sitä voidaan muuttaa silloin kuin on tarve. Se sisältää pääosin hallinnollisia pykäläiä, jotka toki koskevat myös verovelvollisia monin osin, kuten veroilmoitukset ja verotuksen korjaus.

Verolain ehdottomia sääntöjä, joita veroasteikolla ei voi kumota tai muuttaa, ovat vain:

1. Kaikkia henkilötuloja verotetaan veroluokkakohtaisten vähennysten jälkeen lopulta saman kaavan mukaan.
2. Valtion henkilötuloverot ovat progressiivisia, mutta progressio voi vaihdella symbolisesta jyrkkään.
3. Kunnallisverot ovat suhteellisia.
4. Yritykset maksavat välitöntä veroa vain negatiivisista ulkoisvaikutuksista, muutoin yritysten verotus kohdistuu asiakkaisiin tai ulosotettuun rahaan, mitä verotetaan kotimaahan maksettuna henkilötulona, ulkomaille lähdeverona. Poikkeuksena rahalaitoksia voidaan verottaa voitosta, koska niiltä ei välttämättä peritä arvonlisäveroa.
5. Maataloustulo on verovapaa.
6. Asuntokaupasta ei makseta varainsiirtoveroa.
7. Alvittomat hyödykkeet on myös lueteltu verolaissa – voitaisiin siirtää veroasteikkoonkin, mutta se on suhteellisen pysyvä juttu.

I osa Yleistä

1 luku Yleiset määritelmät

1 §

Verolla tarkoitetaan julkiselle vallalle lain nojalla perittävää maksua, josta maksaja ei saa suoraa vastinetta itselleen ja joka ei ole hyvitys aiheutetusta vahingosta tai rangaistus.

2 §

Veroja maksetaan valtiolle ja kunnille. Veroja voidaan maksaa myös lailla muodostetuille perustuslain mukaisille kuntaa suuremmille tai pienemmille itsehallinto-alueille.

Veronkannon yhteydessä voidaan maksaa kirkollisverona Suomessa toimivien kirkkojen jäsenmaksuja, jos kirkkolaissa niin säädetään. Myös muiden julkisoikeudellisten yhdistysten jäsenmaksuja voidaan maksaa veronkannon kautta, jos erillisellä lailla niin säädetään.

Euroopan Unioni voi kerätä tullia ja muita veroja siten kuin Euroopan Unionin lainsäädännössä säädetään.

Valtiosopimuksella perustettu kansainvälinen verojärjestö, jonka täysjäsenenä Suomi on, voi valtiosopimuksen rajoissa periä veroja tai veroluonteisia maksuja Suomeen kohdistuvasta kansainvälisestä kaupasta tai rahaliikenteestä, valtion rajat ylittävistä ympäristöhaitoista tai -riskeistä taikka alkuperämaan perimättä jättämistä veroista, jotka valtiosopimuksen mukaan olisi vähintään maksettava.

Tässä laissa määrätyt verot maksetaan valtiolle, jos tapauskohtaisesti ei muuta ole mainittu.

3 §

Yhteisöllä tarkoitetaan rekisteröityä osakeyhtiötä, osuuskuntaa, säätiötä tai yhdistystä.

Yhtymällä tarkoitetaan kahden tai useamman henkilön muodostamaa yhteenliittymää, joka ei ole oma juridinen henkilö.

Henkilöllä tarkoitetaan luonnollista henkilöä.

2 luku Lain asema ja suhde muihin lakeihin

1 §

Tässä laissa säädetään kaikista Suomen verotuksen perusteista perustuslain 81 § 1 momentin ja 212 § 3 momentin mukaisesti.

(Tämä laki tarkoittaa uuden perustuslain §:n mukaista Verolakia.)

2 §

Tämän lain nojalla valtiolle maksettavan veron määrästä ja verojen laskentakaavasta säädetään valtion tulo- ja menoarviossa tai erillisellä säädöksellä, joka hyväksytään eduskunnassa kuten budjetti tai lisäbudjetti. Siitä käytetään seuraavassa nimitystä veroasteikko.

Veroasteikossa tai muissa laeissa ja asetuksissa ei saa määrätä verolle pantavaksi mitä ei ole tässä laissa säädetty veronalaiseksi eikä säätää tässä laissa säädettyjä maksimi-arvoja korkeampia veroja. Veroasteikolla tai asetuksella ei saa säätää veroastetta pienemmäksi kuin tässä laissa säädetty vähimmäismäärä. Veroasteikolla tai asetuksella ei saa asettaa verovähennyksiä tai verohelpotuksia, joita ei tässä laissa ole sallittu, ei myöskään asettaa verovelvollisia perusteettomasti eriarvoiseen asemaan.

3 §

Tässä laissa tarkoitetun kunnallisveron määrästä päättää kunkin kunnan kunnanvaltuusto siten kuin säädetään kunnallislaisissa. Kuntaa suuremman tai pienemmän itsehallintoyksikön verosta päättää vastaava demokraattisesti valittu hallintoelin, siten kuin niitä koskevassa laissa säädetään.

Jos kunta tai vastaava itsehallintoyksikkö ei tee lainmukaista päätöstä kunnallisverosta (kaksi kuukautta) ennen verokauden alkua, käytetään edellisen vuoden veroprosenttia. Jos sellaista ei ole, tai jos entinen veroprosentti on räikeässä epäsuhdassa kunnan tai itsehallintoyksikön talouteen, määrää valtioneuvosto veroprosentin.

Tässä laissa tarkoitetun kirkollisveron määrästä päättävät seurakunnat siten kuin kirkkolaissa säädetään.

4 §

Veroasteikoista päätetään pääsääntöisesti kalenterivuosittain. Jos päätös veroasteikkojen muutoksesta ei saa lainvoimaa (kaksi kuukautta) ennen verovuoden alkua, noudatetaan edellisen vuoden asteikkoja koko verovuoden, ellei uusien asteikkojen käytölle ole erittäin perusteltuja syitä.

Valtiosopimuksella säädetty muutokset verotukseen tulevat pääsääntöisesti voimaan aikaisintaan sopimuksen ratifiointia seuraavan verokauden alusta.

Veroja saa muuttaa kesken verovuoden vain perustellusta syytä eduskunnan erillisellä päätöksellä. Vuoden aikana voidaan kuitenkin muuttaa veroasteikkoja sellaisista elinkeinotoiminnasta kerätyistä veroista, joiden verokausi on vuotta lyhyempi, ei

kuitenkaan muuttuvaksi kesken mainitun verokauden. Elinkeinotoimintaan kohdistuvien verojen muutoksesta tulisi päättää kahta kuukautta ennen muutosta taikka niin hyvissä ajoin, että yritykset pystyvät valmistautumaan verojen muutoksiin hinnoittelussa.

Edellisen estämättä mikä tahansa veroasteikon muutoksella tai valtiosopimuksella tehtävä veromuutos voidaan määrätä välittömästi tai pikaisesti voimaantulevaksi, jos muutoksen nopeus ja yllätyksellisyys on välttämätöntä keinottelun tai markkinahäiriöiden estämiseksi.

5 §

Jos veroasteikossa ei säädetä arvoa tietyn veron, vähennyksen tai rajan määrälle, eikä sitä nimenomaisesti ole kumottu, käytetään ensisijaisesti aiemmassa veroasteikossa ollutta tai viimeisimmän eduskunnan säädöksen pohjalta aiemmin käytettyä arvoa, toissijaisesti tämän verolain oletusarvoa ja viimesijaisesti alinta verolain sallimaa arvoa.

Jos valtiosopimuksella ei säädetä arvoa tietyn veron, vähennyksen tai rajan määrälle, joka tämä lain mukaan kuuluisi valtiosopimuksella säädettäväksi, käytetään ensisijaisesti tämän verolain oletusarvoa, toissijaisesti alinta verolain sallimaa arvoa.

Jos veroasteikon, valtiosopimuksen tai edellisen vuoden käytännön perusteella määräytyvä arvo on suurempi tai pienempi kuin tässä verolaissa säädetty ehdoton raja, käytetään verolain raja-arvoa.

6 §

Viranomaisten perimistä muista maksuista kuin veroista määrätään muissa laeissa. Viranomaistehtävän suorittamisesta, luvasta, todistuksesta, vahvistuksesta, muusta virallisesta asiakirjasta, lakisääteisestä palvelusta, tutkinnon, pätevyyden, kelpoisuuden, oppiarvon, kunniamerkin tai arvonimen myöntämisestä tai muusta vastaavasta toimesta perittävää maksua ei pidetä tässä laissa tarkoitettuna verona, ei myöskään metsästysmaksua tai kalastuksenhoitomaksua, jos niistä säädetään toisella lailla. Muissa laeissa määrättyt sakot, viivästyskorot, vahingonkorvaukset ja muut rangaistusluonteiset maksut ja velvoitteet eivät ole veroja,

Tämän lain mukaiseksi veroksi ei lasketa valtion tai kunnan liiketoiminnasta saatua tuloa. Muutakaan valtion tai kunnan omaisuuden tai muun julkishyödykkeen käyttöoikeudesta julkisoikeudelliselle yhteisölle perittävää yleistä maksua ei pidetä verona, jos siitä säädetään erillislailla ja maksuvelvollisuus perustuu todelliseen käyttöön, erikseen määriteltyyn valinnaiseen käyttöoikeuteen taikka käyttökelpoisen käyttölaitteen hallussapitoon eikä maksu ole kohtuuton suhteessa hyödykkeen tuotanto- tai pääomakustannuksiin.

7 §

Henkilöverotuksen yhteydessä voidaan kerätä valtiolle, valtion tai kuntien rahastoille taikka julkisoikeudellisille vakuutusyhtiöille pakollisia eläke- ja sosiaalivakuutusmaksuja, joista säädetään erikseen eläke- ja sosiaalivakuutuslaeissa. Niitä ei pidetä tämän lain mukaisina veroina.

8 §

Tämä on ainoa Suomessa voimassaoleva verotusten perusteita määrittelevä laki. Missä tahansa muussa Suomen laissa määrätty vero on mitätön. Jos joku muu Suomen laki kuin perustuslaki on ristiriidassa tämän lain kanssa, noudatetaan tätä lakia.

Euroopan Unioni voi kuitenkin säätää kaikkia jäsenmaita koskevista tullimaksuista ja muista Euroopan Unionille kerättävistä veroista. Jos Euroopan Unionin lainsäädännössä säädetään valtiota pakottavasti jonkun valtiollisen tai kunnallisen veron ala- tai ylärajasta, verovapaudesta tai verotusmenettelystä, on kyseinen säännös ensisijainen tähän lakiin taikka tämän lain pohjalta säädettyihin veroasteikkoihin verrattuna.

Muussa valtiosopimuksessa voidaan säätää tässä laissa määrätyille veroille ala- tai ylärajoja tämän lain sallimissa puitteissa. Tällaisen valtiosopimuksen määräys on ensisijainen veroasteikkoon nähden.

Jos Suomea sitovassa ennen tämän lain voimaantuloa eduskunnan ratifioimassa valtioiden välisessä sopimuksessa on sovittu tästä laissa poikkeavasta käytännöstä, noudatetaan ensisijaisesti kyseistä sopimusta kansainvälisen verotuksen osalta. Uusien ja jatkettavien sopimusten tulee olla yhteensopivia tämän lain kanssa.

9 §

Verotuksen toimeenpanosta ja toteutuksesta, verovelvollisen oikeusturvasta sekä verohallinnon toteutuksesta säädetään erillisellä verotuslailla.

Tullista säädetään erillisellä tullilailalla tai Euroopan Yhteisöjen säädöksillä.

II osa Tuloverot

1 luku Henkilötuloverotus

1 §

Henkilöitä verotetaan pääomatulosta, palkkatulosta ja muusta tulosta.

Pääomatulolla tarkoitetaan verovelvollisen sijoittamalle pääomalle saatavaa korko-, vuokra-, osinko- tai myyntituloa tai muuta vastaavaa rahanarvoisesta sijoituksesta johtuvaa tuloa, joka ei riipu asianomaisen työpanoksesta.

Palkkatulolla tarkoitetaan tuloa, joka johtuu henkilön tekemästä työpanoksesta suoraan tai epäsuoraan, ei kuitenkaan lakisääteisiä työeläkkeitä eikä sairausvakuutuskorvauksia. Palkkatuloon lasketaan myös työnantajan maksamat korvaukset, joiden perustana on työntekijän velvollisuus sietää työpaikan olosuhteita, samoin työsuhteen päättymisen vuoksi saadut korvaukset sekä päivystys- ja varuillaolokorvaukset. Palkkatuloksi lasketaan myös muun kuin työnantajan maksamat huomattavat korvaukset, liikelahjat ja kestitykset, joiden tarkoituksena on kiittää työpanoksesta tai vaikuttaa työntekoon, ellei niistä makseta tämän lain mukaista lähdeveroa.

Muita tuloja ovat sijoituksesta ja työsuorituksesta riippumattomat lahjat, perinnöt, palkinnot, satunnaiset saannot, lakkoavustukset ja muut vastaavat tulot sekä sosiaali-etuudet, joita ei tässä tai muussa laissa ole erikseen säädetty verovapaaksi. Pääasiassa satunnaisuuteen perustuvaa tuloa pidetään muuna tulona, ellei se ole arpajaisveron alainen siten kuin tämän lain V osan 3. luvussa säädetään, jolloin se on saajalleen verovapaa miljoonaan euroon saakka. Muuta tuloa on myös mikä tahansa selittämätön tulo tai varallisuuden kasvu.

Tuloksi lasketaan myös muu kuin rahassa maksettu etuus.

Verotettavaksi tuloksi ei lasketa lainvastaisesta toiminnasta saatua tuloa, joka muun lain nojalla tuomitaan kokonaisuudessaan menetetyksi valtiolle ennen verotuksen toimittamista.

Veroasetuksella voidaan tarkentaa, kuinka elinkeinotoiminnasta tai satunnaisesta tulolähteestä saatu tulo jaetaan palkka- ja pääomatuloksi tai muuksi tuloksi, jos se ei ole lain ja olosuhteiden mukaan selvää.

Tässä mallissa kaikista tulolajeista lopulta verotetaan melkein samalla asteikolla. Suurin ero tulee vähennyksistä. Ilmeisesti ”muut tulot” ovat ankarimpia, koska niistä ei voi tehdä vähennyksiä.

2 §

Verotettava tulo luetaan kuuluvaksi sille verokaudelle, jonka aikana se lain mukaan tulisi maksaa tai, jos laissa ei maksupäivää säädetä, johon liittyvään toimintaan se kohdistuu.

Tätä voidaan tarkentaa veroasetuksella.

Onko sanottu tarpeeksi selvästi? Tarkoittaa, että ei voi keinotella verojen maksulla maksamalla palkan tai muun suorituksen myöhässä tai vaihtoehtoisesti etukäteen. Palkka siis verotetaan sen mukaan, milloin työ on tehty. Eläkkeet ja sosiaali-etuudet verotetaan määrätyn maksupäivän mukaan. Osinkotulo maksetaan yhtiökokouksen hyväksymän osingonmaksupäivän mukaan. Elinkeinonharjoittajan ja yrittäjän osalta tarkennetaan tarvittaessa asetuksella.

2 luku Pääomatulo

1 §

Luonnollinen henkilö voi saada pääomatulona verovapaasti veroasteikossa määrätyn prosenttiosuuden sijoitetusta pääomasta, ei kuitenkaan enempää kuin 5 % sijoitetun pääoman tuotosta vuodessa. Jos sijoitetun pääoman määrä on muuttunut verovuoden aikana, lasketaan verovapaa tuotto päivän tarkkuudella.

Jos pääoman tuotto verovuoden aikana on alle säädetyn verovapaan osuuden, siirtyy verovapaa osuus vähennettäväksi tappiona seuraaville vuosille.

Perustellusti kukin voisi saada 4 % verottoman reaalikoron omaisuudelleen. Reaalikoron määrittäminen on kuitenkin hankalaa, koska inflaatio määräytyy jälkikäteen. Miten sellaisen voisi ilmaista täsmällisesti?

2 §

Saadakseen edellisen pykälän mukaista verovapaata pääomatuloa verovelvollisen on pystyttävä todistamaan alkuperäisen sijoituksensa rahallinen määrä ja ajankohta. Muussa tapauksessa koko pääomatuloa pidetään veronalaisena.

3 §

Omaisuuuden myyntitulo lasketaan siten, että myyntihinnasta vähennetään alkuperäinen ostohinta taikka muuhun veronalaiseen saantoon liittyvä vahvistettu verotusarvo, sekä perustellut myyntikulut. Asetuksella voidaan säätää, mitkä omaisuudenhoitokulut saadaan vähentää.

Omassa käytössä olevan asunnon myynnistä ei tarvitse maksaa myyntivoittoveroa, jos verovelvollinen ostaa myynnistä saamallaan rahoilla kuuden kuukauden kuluessa uuden Suomesta asunnon omaan käyttöönsä. Jos uusi asunto on vanhaa halvempi, myyntitulo on veronalaista tuloa siltä osin kuin se ylittää ostohinnan ja hyväksyttävät myyntikulut. Viimeisintä asuntoa myydessä ostohintana pidetään ensimmäisen asunnon ostohintaa sekä kustakin asunnonvaihdosta maksettua lisähintaa, vähennettynä kertaalleen verotetuilla myyntivoitoilla tai arvonnousuilla.

Tämä pykälä vaatii tarkennuksia. Perustellusti asunnon arvonnoususta pitäisi verottaa, koska kyseessä on ansioton nousu, joka osaltaan provosoi keinottelua. Toisaalta sillä ei saisi aiheuttaa myyntilukkoja, jotka vaikeuttavat resurssien allokointia.

4 §

Verovapaan määrän ylittävistä pääomatulosta saa vähentää pääomatulon hankkimisesta koituneet todennettavat kustannukset siltä osin, kun ne ylittävät verosteikossa määritellyn mahdollisen perusvähennyksen määrän.

Jos verovelvollisella on useita pääomatulolähteitä, nämä lasketaan yhteen siten, että yhden pääomatulolähteen tappiot vähennetään toisten voitosta ennen verotusta. Jos pääoman tuotto jää tappiolliseksi, siirretään tappio vähennettäväksi seuraavien vuoden pääomatulosta.

5 §

Verovelvollinen voi halutessaan määrittää omaisuutensa arvon uudelleen, jolloin arvon lisäystä pidetään verotettavana pääomatulona. Omaisuuden arvon lasku luetaan pääomatappioksi vain, jos verovelvollinen pystyy perustelemaan arvonmuutoksen. Pääomatappioksi ei lueta arvon laskua, joka johtuu siitä, että verovelvollinen tai hänen lähipiiriinsä kuuluva henkilö käyttää omaisuutta.

6 §

Omassa käytössä olevasta tavanomaista ylellisemmästä asunnosta voidaan kantaa asuntotuloveroa, jonka määrästä ja kynnysarvosta säädetään veroasteikolla. Asuntotuloveroa ei saa määrätä asunnosta, jonka arvo on vähemmän kuin 200 000 euroa ja pinta-ala vähemmän kuin 50 neliometriä asukasta kohden.

Veroteknisesti asuntotulo on tuloa siinä missä muukin tulo. Perinteisesti sitä ei veroteta, koska tavallisen kansalaisen on vaikea käsittää sitä tuloksi. Siten valtio tukee omistusasumista. Tässä sallitaan asuntotuloveron asettaminen ökyasunnoista, joskaan ei velvoiteta asettamaan sitä.

3 luku **Palkkatulo**

1 §

Vuosittaisesta palkkatulosta vähennetään veroasteikossa säädetty perusvähennys.

Tämän lisäksi palkansaaja voi vähentää palkkatulosta tulon hankkimiseksi välttämättömät menot, jos niiden yhteenlaskettu määrä ylittää veroasteikossa määritellyn perusvähennyksen ja vähennyskohtaisen omavastuun.

Tulonhankkimiskuluiksi lasketaan työmatkakustannukset siltä osin kun ne ylittävät omavastuun, työssä välttämättömien henkilökohtaisten varusteiden ja työvälineiden hankinta sekä erityisen ammattitaidon hankkimisesta ja säilyttämisestä aiheutuvat kustannukset. Työmatkakulujen omavastuuna pidetään pääkaupunkiseudun julkisen liikenteen kausilipun hintaa tai tätä suurempaa veroasteikossa vahvistettua arvoa. Työmatkakulut lasketaan pääsääntöisesti halvimman kohtuullisesti käytettävissä olevan julkisen kulkuneuvon mukaan. Jos julkisten kulkuneuvojen käyttö ei ole tarkoituksenmukaista, verovelvollinen saa vähentää oman auton käytöstä koituvat muuttuvat kulut, jotka voidaan laskea veroasteikossa määritellyn kilometrikorvauksen mukaan. Omaan autoon kohdistuvia pääomakuluja ja vakuutusmaksuja tai muita ajomäärästä riippumattomia kuluja ei kuitenkaan hyväksytä vähennettäväksi.

Yleisen osaamisen ja työmarkkinakelpoisuuden säilyttämisestä tulevat kustannukset eivät ole vähennyskelpoisia. Vähennyksiä ei myönnetä kuluista, jotka tavanomaisen käytännön mukaan kuuluvat työnantajan kustannettavaksi, jollei siihen ole erityistä syytä. Koulutuksesta ja ammattitaidon hankkimisesta ja ylläpitämisestä aiheutuvia kuluja ei saa vähentää, jos verovelvollinen taikka koulutuksen järjestäjä on saanut siihen julkista avustusta.

Tulonhankkimisesta riippumattomia yksityisiä kuluja ja korkoja ei voi vähentää palkkatulosta.

Vähennyskelpoisista menoista voidaan säätää tarkemmin asetuksella tai veroasteikolla.

Verovähennykset rajataan puhtaasti tulonhankkimiskuluihin. Lainojen korot eivät ole vähennyskelpoisia, mistä tahansa syystä.

4 luku Muut tulot

1 §

Veroasteikossa voidaan säätää alaraja, jonka alittavat lahjat ja perinnöt ovat verosta vapaita. Omille lapsille annetusta lahjasta tai perinnöstä voidaan säätää suurempi alaraja, muuten rajat ovat kaikille samat. Alaraja voidaan säätää koskemaan verovuotta pidempää aikaa, ei kuitenkaan takautuvasti verovelvollisen tappioksi.

Alarajan ylittävä määrä verotetaan henkilötulon yhteydessä.

Elatukseen, terveyden- tai sairaudenhoitokuluihin ja opintoihin annettu tuki ja avustus on saajalleen verovapaa, edellyttäen että saajalla ei ole mahdollisuutta käyttää tukea muuhun tarkoitukseen eikä määrä ole tarkoitukseen nähden kohtuuttoman suuri. Verovapauden rajasta voidaan määrätä tarkemmin asetuksella.

Aviopuolisoiden välisistä tavanomaisista lahjoista ja käyttöomaisuuden siirroista ei peritä veroa avioliiton aikana, ellei niiden tarkoituksena ole verojen kiertäminen.

Muu kuin rahassa annettu lahja on veronalaista käyvän arvon mukaan.

2 §

Jos perintöön kuuluu asunto, jota perinnönsaaja ei voi vapaasti myydä tai käyttää perittävän aviopuolison tai muun perheenjäsenen perintöoikeudellisen asumisoikeuden vuoksi, voidaan asuntoon tai sen osaan kohdistuva perintövero maksaa vasta, kun kyseinen oikeus päättyy. Tällöin vero määräytyy verotusajankohdan verotusarvon mukaan.

Perinnönsaannin ja veronmaksun välisenä aikana kyseisestä asunnosta saadut vuokratulot verotetaan pääomatulona ilman korko- ja inflaatiövähennystä.

3 §

Perinnöksi saatu yritys, yrityksen hallintaan oikeuttava noteeraamattoman osakeyhtiön osake tai elinkeinon harjoittamiseen tarkoitettu kiinteistö, tila, ajoneuvo, alus tai suuri laite voidaan verottaa käyvästä arvosta tai muusta perinnönsaajan määräämästä arvosta, joka voi olla nolla. Perinnönsaajan ilmoittama arvo määrää hankintamenon omaisuutta myytäessä ja sitä pidetään myöhemmin sitovana laskettaessa pääomaveron määräämistä varten pääoman tuottoa.

Yksityiskäyttöön tulevasta osuudesta tulee kuitenkin maksaa vero käyvän arvon mukaan.

Velkakirja, talletustodistus, pörssiosake ja muu rahanarvoinen arvopaperi kuin ensimmäisessä momentissa tarkoitettu osake verotetaan käyvästä arvostaan.

4 §

Velvollisuudesta maksaa perintövero voi vapautua luopumalla perinnöstä ennen perunkirjoitusta. Verovelvollisuudesta ei kuitenkaan voi vapautua, jos perinnönsaaja käyttää perittyä omaisuutta perittävän kuoleman ja perunkirjoituksen välissä tai korjaa siitä hyötyä, hän määrää saamansa perinnön annettavaksi muulle kuin perintökaaren tai testamentin mukaan seuraavalle perijälle tai jos hän on päättävästi ilmoittanut hyväksyvänsä perinnön tai testamentin.

Tehokas perinnöstä luopuminen on ilmaistu varsin tulkinnanvaraisesti nykyisessä lainsäädännössä, missä on pikemmin pyritty suojaamaan heikointa osapuolta sisarusten perinnönkaappaukselta. Tässä täsmennetään ja osin lievennetään säädöksiä. Kovin paljon ei perinnön vastaanottamisen kanssa saa soutaa ja huovata, koska se voi kiusata muita perillisiä.

5 §

Ellei erityislaililla toisin säädetä, niin vapaaehtoisesta, veronalaisen itselleen hankkimasta vakuutuksesta maksetut korvaukset ovat verovapaita, jos niiden perustana olleita vakuutusmaksuja ei ole vähennetty veroista, mutta veronalaisia, jos kyseiset vakuutusmaksut on vähennetty veroista.

5 luku Tuloverotus

1 §

Verotettavalla tulolla tarkoitetaan tuloa, josta on tehty edellä säädetyt vähennykset.

2 §

Verotettavasta palkkatulosta ja muusta tulosta maksetaan suhteellisen osuuden mukaista kunnallisveroa siihen kuntaan, missä verovelvollisella on kotipaikka. Verovelvollisen muuttaessa kesken verovuoden jaetaan verovuoden verotulot asuinkuntien kesken asuinpäivien suhteessa. Jos verovelvollisen kotipaikkaa ei voida määrittää, maksetaan valtiolle kunnallisveroa vastaava vero valtakunnan korkeimman kunnallisveroprosentin mukaan siten kuin seuraavassa momentissa säädetään pääomatulojen kunnallisverosta.

3 §

Jos lailla on säädetty verotusoikeus kuntaa suuremmalle tai pienemmälle itsehallinto-yksikölle, maksetaan sille veroa kuten maksettaisiin kunnallisveroa.

Verotettavista pääomatuloista maksetaan valtiolle veroa verovelvollisen kotipaikan kunnallisveroprosentin tai veroasteikossa määrätyn veroprosentin mukaan. Edellä mainittu veroprosentti ei kuitenkaan saa ylittää korkeinta Suomessa verovuonna

voimassa olevaa kunnallisveroprosenttia eikä alittaa alinta Suomessa verovuonna voimassa olevaa kunnallisveroprosenttia.

Veroasteikolla voidaan säätää kunnallisverolle verovelvollista koskeva rahamääräinen enimmäismäärä, minkä ylittävä vero maksetaan valtiolle.

4 §

Verotettavasta pääomatulosta, palkkatulosta ja muusta tulosta toimitetaan valtion verotus säädetyin veroasteikon mukaan.

Veroasteikossa määrätään tulo-rajaa, minkä ylittävältä osalta maksetaan valtion tulo-vero, sekä tulon määrän mukaan monotonisesti nousevat veroasteet. Veroasteet voidaan määrittellä taulukolla tulo-rajoin tai jatkuvasti matemaattisella kaavalla.

Vaihtoehtoisesti voidaan säätää pääomatulo progressiiviseksi suhteessa sijoitettuun pääomaan. Sellainen voisi kannustaa yrittämiseen lieventämällä riskiä ja helpottamalla kohtuuvoiton saamista mutta sosialisoidulla öky-voittoa. Silloin progressio voidaan määrittellä jokaiselle pääomatulo-lähteelle erikseen. Sellainen tosin häiritsee mahdollisuutta vähentää yhden pääomatulolajin tappiot toisen voitosta. Moisen veron oikeudenmukaisuus, kannustavuus ja tekninen toteutettavuus vaatisi lisäpohdintaa.

5 §

Verotettavasta palkkatulosta ja muusta tulosta maksetaan suhteellista kirkollisveroa sille seurakunnalle, jonka jäsen verovelvollinen on. Verotettavasta pääomatulosta maksetaan kirkollisveroa sille valtakunnalliselle kirkolle, johon kyseinen seurakunta kuuluu, jos ei kirkkolaissa toisin säädetä.

Valtionvero ei saa ylittää 60 % verovelvollisen vuosittaisista veronalaisista brutto-tuloista.

Kunnallisvero ei saa ylittää 30 % verovelvollisen vuosittaisista kunnallisveron alaisista bruttotuloista. Tähän lasketaan myös muulle alueelliselle itsehallintoyksikölle maksettava vero.

Kirkollisvero ei saa ylittää 5 % verovelvollisen vuosittaisesta kirkollisveron alaisista bruttotuloista.

Tuloverot ja työntekijän pakolliset lakisääteiset sosiaalivakuutusmaksut yhteensä eivät saa ylittää 80 % vuosittaisesta bruttotulosta. Mikäli laskettu vero olisi yllä mainittua ylärajaa suurempi, lasketaan ensisijaisesti kunnallisveron osuutta ja tois-sijaisesti valtionveron osuutta siten, että kokonaisveroasteeksi tulee 80 %. Jos kuntaa suuremmalla tai pienemmällä itsehallinnollisella yksiköllä on verotusoikeus, alennetaan ensisijaisesti pienimmälle yhteisölle maksettavaa veroa.

Edellisessä momentissa mainittua ylärajaa voidaan laskea veroasteikolla.

Edellä mainitut ylärajat eivät koske rangaistusluonteisia veronkorotuksia, viivästysmaksuja taikka ennakonpidätyksen yhteydessä perittyjä rästimaksuja. Ylärajaa ei myöskään sovelleta, jos verovelvollinen on vilpillisessä mielessä pyrkinyt vapautumaan verosta kokonaan tai osittain.

Tässä on pieni ansa: Pääomatuloista ei makseta eläkevakuutuksia, joten niiden verokatto on siltä osin suurempi. Eihän kerrota tästä rikkaille.

6 §

Ulkomailla asuville tulonsaajille maksetuista henkilötuloista maksetaan valtiolle lähdeveroa.

Tilapäisesti tai keikkaluonteisesti Suomessa työskentelevien ulkomaalaisten työntekijöiden Suomessa ansaitsemasta tulosta maksetaan lähdeveroa. Tilapäisyyden ehdoista määrätään asetuksella.

Lähdeveron perii tulon maksaja.

Lähdeveron osuus ja laskentakaava määrätään veroasteikossa. Lähdevero voi olla korkeintaan 50 % bruttotuloista. Lähdeveron määrä voi riippua tulon lajista.

Lähdeverosta ei voi tehdä vähennyksiä. Veroasteikolla voidaan kuitenkin säätää raja, jonka alittavista tuloista ei lähdeveroa peritä.

Valtiosopimuksilla voidaan rajoittaa lähdeveroa sopimuksessa erikseen määrätyissä tapauksissa.

Ilmeisestikin pysyvästi ulkomailla asuville Suomesta maksettavat eläkkeet kuuluvat lähdeveron alaisuuteen. Koska työeläkkeitä pidetään myöhästetynä palkkana, on perusteltua periä niistä veroa Suomeen. Toinen vaihtoehto olisi verottaa niistä normaalin tuloverotuksen tapaan. Sinänsä pysyvästi ulkomaille muuttaneen palkasta ei ole perusteltua maksaa kunnallisveroa, koska tällä ei ole yhteyttä kuntaan eikä tämä käytä kunnan palveluja hyväkseen.

7 §

Ulkomailta saadun tulon verotuksessa noudatetaan ensi sijaisesti maiden välistä valtiosopimusta ja Euroopan Unionin alueella Euroopan Unionin säädöksiä. Jos näissä ei kuitenkaan muuta säädetä, niin:

1. Ulkomailla vakinaisesti asuvan Suomen kansalaisen ulkomailta saadusta laillisesta tulosta ei toimiteta verotusta Suomessa.
2. Suomen kansalaisen tai Suomessa vakinaisesti asuvan ulkomaalaisen tilapäisen ulkomailta oleskelun aikana tehdystä työstä saadusta tulosta verotetaan bruttomääräisesti siten, että Suomessa maksuun pantavista tuloveroista vähennetään ulkomaille maksetut tuloverot.

3. Muuten Suomessa asuvan henkilön ulkomailta saatua tuloa verotetaan nettomääräisesti eli bruttomäärästä vähennetään kaikki alkuperämaan verot ja lakisääteiset maksut ennen Suomen verotuksen toimittamista. Asetuksella voidaan säätää, että tietyistä tuloista verotetaan bruttomääräisesti siten, että tuloveroista vähennetään ulkomaille maksetut tuloverot.
4. Verotettavaksi jäävää ulkomaista tuloa verotetaan tuloluokittain kuten Suomesta saatua tuloa ja niistä saa tehdä muualla tässä laissa säädetyt vähennykset, tulonhankkimiskuluista kuitenkin vain Suomessa aiheutuneista. Verotuksessa ei saa vähentää sellaista kulua tai erää, joka kuuluisi vähentää tulon alkuperämaan verotuksessa. Asetuksella voidaan laajentaa ulkomaisten kulujen vähennysoikeutta.
5. Suomessa asuvan henkilön ulkomaisesta vedonlyönnistä, rahapelistä ja näihin verrattavasta spekulatiivisesta valuutta-, johdannais- tai arvopaperikaupasta saadut tulot ovat täysimääräisesti veronalaisia kukin erikseen eikä niistä voi tehdä vähennyksiä. Sama koskee kaikkia alkuperältään selvittämättömiä ulkomailta saatuja tuloja sekä ulkomailta saatuja tuloja, jotka eivät ole kokonaisuudessaan Suomen ja tulonhankintaan ja -maksuun osallisten maiden lakien mukaisia.
6. Jos verovelvollinen pyrkii kierrättämään tulonsa verotuksellisesti edullisen valtion kautta ilman laillista ja perusteltua tulonlähteeseen liittyvää syytä, verotetaan tuloa bruttomääräisesti ilman oikeutta vähentää tulosta toiseen valtioon maksettuja veroja.

Lisätty viides kohta varmistamaan, että ulkomailta lakien vastaisesti saadut tulot ovat Suomessa veronalaisia, vaikka niistä ei voisi syytettä nostakaan jonkun ulkomaisen porsaanreiän tai suoranaisten korruption vuoksi. Todistustaakasta säädetään verotuslaissa, mutta tämä pykälä jo implisiittisesti edellyttää, että verovelvollisen tulee osoittaa tulot laillisiksi saadakseen oikeuden vähennyksiin, verovapauteen tai kaksoisverotuksen poistoon.

III osa Omaisuuteen kohdistuvat verot

1 luku Varainsiirtoverot

1 §

Osakeyhtiön omistukseen oikeuttavien osakkeiden tai yritysten liikkeelle laskemien optioiden, lainatodistusten ja muiden arvopapereiden, arvo-osuuksien tai vastaavien omistuksen vastikkeellisille tai vastikkeettomille siirrolle voidaan asettaa veroasteikolla vero, joka voi olla korkeintaan 1 % vaihtoarvosta. Johdannaisten vero voi kuitenkin olla tätä suurempi ja useamman kertaluvun vaihdannaisista saa asettaa veroasteikolla kertaluvun mukaan moninkertaista veroa.

2 §

Kansainvälisille varainsiirroille, johdannaiskaupoille, valuutan vaihdolle tai arvopaperien, jalokivien, arvometallien ja arvoesineiden siirroille voidaan määrätä valtiotopimuksella vero, joka ei kuitenkaan voi olla enemmän kuin 1 % vaihtoarvosta, paitsi johdannaisille kertaluvun mukainen monikerta tästä.

3 §

Yksityishenkilöiden omassa asuinkäytössä olevien kiinteistöjen tai omassa käytössä olevan asunnon hallintaan oikeuttavien asunto-osakeyhtiöiden osakkeiden ostoa, myyntiä tai vaihtoa älköön ikinä varainsiirtoverolle pantavan.

4 §

Ulkomaille itselle tai toiselle siirrettävästä omaisuudesta sekä ulkomaille luovutettavasta perinnöstä voidaan periä veroasteikon mukainen varainsiirtovero, ellei valtioidenvälisin sopimuksin muuta määrätä. Muuton yhteydessä vietävä tavanomainen irtaimisto on kuitenkin varainsiirtoverosta vapaa, ellei valtioiden välisillä sopimuksilla toisin säädetä.

Tämän pykälän tarkoituksena on lähinnä ehkäistä varainsiirtojen avulla tehtävää verokeinottelua. Siitä ei voi tulla merkittävää tulonlähdettä.

2 luku **Kiinteistövero**

1 §

Kiinteistöveroa maksetaan kuukausittain kunnalle, jonka alueella kiinteistö sijaitsee.

2 §

Kiinteistöveron määrästä päättää kunta.

Kiinteistöveron perustana voidaan käyttää kiinteistön rakennusoikeutta, rakennusala, rakennustilavuutta, maa-alaa, käyttötarkoitusta tai sijaintia. Kiinteistövero voidaan sitoa kiinteistön arvoon, jos sellainen voidaan oikeudenmukaisesti määritellä.

Kiinteistöverotus ei saa perusteetta asettaa eri omistajia kohtuuttomasti erilaiseen asemaan. Kiinteistövero voidaan kuitenkin säätää progressiiviseksi.

Kiinteistöveron perusteiden periaatteista voidaan säätää tarkemmin asetuksella, jossa voidaan myös asettaa yläraja verolle.

3 §

Kiinteistöveron maksusta vastaa maarekisteriin maksukauden ensimmäisenä päivänä merkitty kiinteistön omistaja.

4 §

Kiinteistöveroksi ei lasketa mitattuun tai luotettavaan arvioon perustuvia maksuja kunnan palveluista.

3 luku Omaisuusvero

1 §

Tavanomaisesta irtaimistosta ja käyttöomaisuudesta ei makseta omaisuusveroa.

Muulle erikseen määrätylle omaisuudelle voidaan veroasteikolla asettaa omaisuusvero, jonka vuotuinen määrä ei saa ylittää 1 % niiden arvosta, ellei nimenomaisesta omaisuuslajista koidu erityiskustannuksia valtiolle.

2 §

Omaisuusverosta ei tehdä vähennyksiä.

IV osa Elinkeinotoiminnan verotus

1 luku Yritysverot

1 §

Yritysten ja yhteisöjen saama tulo ja voitto on vapaa verosta, ellei toisin säädetä.

2 §

Erikseen määrätylle elinkeinotoiminnalle tai luonnonvarojen käytölle voidaan asettaa veroasteikon mukaisia veroja tai veroluonteisia maksuja yhteiskunnallisten ulkoiskustannusten sisäistämiseksi taikka yhteisen omaisuuden käytön hyvittämiseksi. Tällaiset verot voivat perustua päästöihin, muihin ympäristöhaittoihin, toimipaikan sijaintiin, yhteisten luonnonvarojen käyttöön tai muuhun mitattavaan tai arvioitavaan haittaan. Tällainen vero tai maksu ei vapauta yritystä yksityisoikeudellisesta korvausvastuusta vahinkoa kärsineelle osapuolelle, jos ei toisin säädetä tai sovita.

Veroasteikossa saadaan määrätä tämän pykälän tarkoittama vero vain sellaisille elinkeinotoimille, joiden yhteiskunnallinen haitta on selkeästi todennettavissa ja haitan määrän rahallinen arvo on riittävän luotettavasti arvioitavissa. Mainitun veron määrä ei

saa oleellisesti ylittää veron perustana olevasta toimenpiteestä yhteiskunnalle ja sen jäsenille taikka muille ulkopuolisille aiheutuvia kokonaiskustannuksia ja haittojen rahallista arvoa.

3 §

Veroasteikolla saadaan asettaa pankeille, vakuutusyhtiöille, arvopaperivälittäjille ja muille raha-, rahoitus-, keinottelu- ja sijoitustoimintaa harjoittaville yhtiöille tilinpäätöksessä todettuun voittoon perustuva suhteellinen tai omaan pääomaan nähden progressiivinen pankkivero.

4 §

Valtioneuvosto voi määrätä voimassa olevassa veroasteikossa määritellyn erityisen kertaluonteisen kuppaveron yrityksille ja elinkeinonharjoittajille, jotka ovat saaneet satunnaista ja ansaitsematonta hyötyä lainsäädännön, rahajärjestelmän tai valtioiden välisen sopimuksen muutoksen taikka viranomaisen päätöksen sivuvaikutuksena, taikka poikkeuksellisen luonnonilmiön, sodan, rikoksen tai onnettomuuden vaikutuksesta. Kuppavero tulee asettaa myös yrityksille, jotka kohtuuttomasti hyötyvät määräävästä markkina-asetusta, epäsymmetrisestä kaupankäyntitilanteesta tai kilpailun rajoittamisesta. Kuppavero voidaan määrätä kokonaiselle toimialalle, jos yleisten havaintojen ja tunnuslukujen mukaan on ilmeistä, että kilpailu ei toimi taikka toimialalla yleisesti käytetään hyväksi toisten heikkoutta.

Kuppavero voi olla korkeintaan 30 % saadusta hyödystä, tai jos tätä ei voi määrittää niin korkeintaan 10 % kokonaisvoitosta tai 5 % liikevaihdosta. Jos verovelvollinen on itse vaikuttanut veron perusteena olevien olosuhteiden muutoksiin, ovat ylärajat kaksinkertaiset. Ylärajat eivät päde siihen, joka on vaikuttanut asemaansa tai käyttänyt sitä hyväkseen lainvastaisesti tai kunniaattomasti.

Tässä pyritään verottamaan kuppauستا. Tähän pykälään kuuluu myös n.s. windfall-vero. Ne voisi tietysti erottaa. Kuppavero on vähän rangaistusluonteinen, joten pykälän kanssa pitäisi olla tarkempi.

2 luku Lähdeverot

1 §

Yritykset ovat velvollisia maksamaan lähdeveroa voitonjaosta ja varainsiirrosta, jotka maksetaan ulkomailla asuvalle henkilölle, ulkomaiselle yhtymälle tai yhteisölle tai muulle taholle, joka ei ole Suomen verolain alainen.

Veronalaiseksi varainsiirroksi lasketaan myös korot, lahjoitukset, lisenssi- ja käyttö-oikeusmaksut sekä liiketoimet, joista maksettava korvaus ei ole suhteessa saadun tuotteen tai palvelun arvoon.

Aiemmin ulkomailta lainmukaisesti Suomeen siirretyn omaisuuden laillinen palauttaminen ulkomaille ei ole lähdeveronalainen, ellei maiden välisistä sopimuksista toisin johdu.

Tilapäisesti oleskeleville ulkomaalaisille maksetut palkat tähän myös?

2 §

Edustuskuluista, liikelahjoista sekä ylenpalttisista kestityksistä tai matkakuluista, työntekoon liittyvistä viihdepalveluista ja yksityisistä statussymboleista tulee maksaa lähdevero, ellei edun saaja maksa niistä tuloveroa Suomeen. Matkakuluja pidetään ylenpalttisina, jos ne ylittävät valtion matkustussäännön, muun normaalin käytännön taikka tuloverotuksessa vähennykseen oikeuttavan määrän tai jos matkaa voidaan pitää lähinnä palkintona tai palkkiona. Asetuksella voidaan lieventää ylenpalttisuuden määritelmää. Arvoltaan ja merkitykseltään vähäiset kulut voidaan vapauttaa lähdeverosta asetuksella tai veroasteikolla.

Pääsääntöisesti yrityksen Suomessa olevalle henkilökunnalle, johdolle ja omistajille annetuista edusta edunsaaja maksaa henkilötuloveroa, muille annetuista eduista edun antaja maksaa lähdeveroa. Rajanvetoa voidaan täsmentää veroasetuksella.

Lobbaus- ja edunvalvontakuluille voidaan asettaa lähdevero.

3 §

Ulkomaille tehdyistä sijoituksista ja mahdollisia satunnaisvoittoja antavista rahallisista panoksista maksetaan lähdeveroa.

Kansainvälisellä sopimuksella tai veroasetuksella voidaan vapauttaa lähdeverosta pankkitalletukset, lainat ja sijoitukset reaaliomaisuuteen tai määräämään lainsäädännön mukaisiin säädelyihin arvopapereihin.

Tämän pykälän mukaan maksetut lähdeverot vähennetään sijoituksen tuottoon kohdistuvista veroista täysimääräisinä. Vähennysoikeus ei koske vedonlyöntiä tai vedonlyönninkaltaisia arvopaperisijoituksia, ellei niitä lailla, asetuksella tai kansainvälisellä sopimuksella erityisesti säädetä vähennyskelpoiseksi, ei myöskään sijoituksia, jotka ovat vastoin Suomen tai kohdemaan lakeja.

Viimeisellä momentilla pyritään antamaan välineitä puuttua rahanpesuun. Vedonlyönti – mukaan lukien spekulatiiviset valuutta- ja johdannaiskaupat – liittyy usein mustaan tai harmaaseen rahaan, jota siten pestään puhtaaksi.

4 §

Lähdeveron määrästä säädetään veroasteikossa. Lähdeveron määrä voi olla eri suuri eri menolajeihin. Lähdevero saa olla korkeintaan kaksi kertaa niin suuri kuin maksettava nettomäärä.

Ulkomaille maksettaviin maksuihin kohdistuvan lähdeveron määrälle voidaan asettaa ala- tai ylärajoja vastavuoroisin valtiosopimuksin taikka Euroopan Unionin sitovilla säädöksillä. Veroasteikossa tai sopimuksissa voidaan säätää vuosittaisia alarajoja siten, että vain tämän rajan ylittävät siirrot ovat veronalaisia.

Lähdeveron yläraja ei koske rangaistusluonteisia veronkorotuksia eikä viivästymisestä aiheutuvia maksuja eikä se myöskään sisällä ulkomaille muiden maiden lain-säädännön mukaan maksettavia veroja. Ylärajaa ei myöskään sovelleta, jos verovelvollinen tai maksun saaja on pyrkinyt vapautumaan veroista vilpillisesti.

5 §

Mitä tässä luvussa on sanottu yrityksistä, koskee soveltuvin osin myös elinkeinonharjoittajaa tai yksityistä työnantajaa tai sijoittajaa.

3 luku Maataloustulon verotus

1 §

Tässä laissa maataloustuotteilla tarkoitetaan elintarvikekäyttöä varten

1. omalla tilalla viljeltyjä kasveja ja kasvinosia,
2. omalla tilalla kasvatettuja eläimiä ja eläimenosia, mukaan lukien kalat ja porot,
3. maitoa, munia ja muita vastaavia oman tilan elävistä eläimistä saatavia tuotteita,
4. luonnosta jokamiehenoikeuden perusteella kerättyjä marjoja,
5. luonnosta luvallisesti metsästettyjä eläimiä,
6. luonnosta luvallisesti pyydystettyjä kaloja, äyriäisiä ja merieläimiä

mutta ei kuitenkaan teollisesti valmistettuja biologisia alkutuotteita. Elintarvike-tuotannon sivutuotteena muuhun käyttöön tarkoitetut tuotteet, kuten nahat ja villat, lasketaan kuuluvaksi maataloustuotteiksi.

Maataloustuotteeksi ei lasketa puita eikä maa-aineksia.

2 §

Maataloustulolla tarkoitetaan yllä mainittujen maataloustuotteiden myynnistä saatua tuloa.

3 §

Maataloustuloksi ei lasketa maataloustuotteiden jalostuksesta syntyvää lisäarvoa.

Jalostuksena pidetään muun muassa juuston ja hapanmaitotuotteiden valmistusta, juomien, hillojen ja säilykkeiden valmistusta, tuotteen keittämistä ja paistamista sekä muuta tuotteen käsittelyä käsin tai koneilla.

Jalostuksena ei kuitenkaan pidetä tavanomaista tuotteiden erottelua, puhdistamista tai perkaamista taikka jäähdytystä tai muuta käsittelyä, joka on välttämätön tuotteen laadun säilyttämiseksi myyntiä varten, ei myöskään tuotteen pakkaamista suoramyyntiä tai kuljetusta varten.

Asetuksella voidaan määrätä tietty maatalouteen luonnollisesti kuuluva jalostustoimi tai muu työvaihe tai palvelu laskettavaksi maataloustuloksi.

4 §

Luonnollisen henkilön ja luonnollisten henkilöiden muodostaman maatalousyhtymän saama maataloustulo on kokonaisuudessaan verovapaa. Näiden ei tarvitse myöskään kerätä ja tilittää arvonlisäveroja tuotteiden myynnistä yksityisille, tukkukaupalle tai jalostajille.

Maataloustulon hankkimisesta aiheutuneet kulut eivät ole verotuksessa vähennyskelpoisia.

5 §

Osakeyhtiöt ja osuuskunnat noudattavat maataloustulon osalta samaa käytäntöä kuten muun elinkeinotulon osalta. Osakkeenomistajille, osakkaille ja jäsenille maksettavaa palkkaa, osinkoa ja muuta varainjakoa ei eritellä maataloustulon osalta vaan sitä käsitellään verotuksessa kuten muutakin palkkaa, osinkoa tai varainjakoa.

Edellinen koskee myös yhteisöjä ja yhtymiä, joiden jäsenenä on muita kuin luonnollisia henkilöitä.

Elinkeinoharjoittaja tai yhtiö voi halutessaan noudattaa samaa käytäntöä kuin osakeyhtiö.

V osa Välilliset verot

1 luku Arvonlisävero

1 §

Arvonlisäveroa peritään ammattimaisen myynnin yhteydessä tasasuuruisena kaikista myydyistä tuotteista ja palveluista, jos ei muuta mainita.

2 §

Ulkomailta ostetuista ja tilatuista tuotteista maksetaan arvonlisäveroa Suomeen, kun tuote tuodaan maahan, ellei valtiosopimuksissa tai Euroopan Unionin säädöksissä toisin säädetä.

Maahanmuuton yhteydessä itselle tuodusta ulkomailta ansaitusta tai lahjaksi saadusta henkilökohtaisesta omaisuudesta ei kuitenkaan makseta arvonlisäveroa, ellei verovelvollinen pyri vilpillisesti kiertämään veroja.

Asetuksella tai veroasteikolla voidaan määrätä vähäarvoisten tuotteiden yksityinen tuonti verovapaaksi, mitä ei kuitenkaan saa soveltaa, jos ostajan tai myyjän tarkoituksena on kiertää veroja järjestelmällisesti.

3 §

Ulkomaille myydyistä tuotteista ja palveluista tai kansainvälisestä liikenteestä ei makseta Suomeen arvonlisäveroa, jos niin sovitaan maakohtaisesti valtiosopimuksella, säädetään Euroopan Unionin lainsäädännössä tai määrätään asetuksella tapaus- ja maakohtaisesti.

4 §

Arvonlisäveron osuus ei voi olla suurempi kuin 30 % nettoarvosta.

5 §

Arvonlisäverosta vapaita ovat

1. julkisen organisaation, lääkärin tai muun laillistetun terveydenhoitoalan ammattilaisen antamat terveyden- ja sairaudenhoitopalvelut sekä lääkärin määräyksestä tehtävät toimenpiteet, apteekeissa myytävät lääkkeet ja hoitovälineet sekä aisti- ja toimintarajoitteisen tarvitsemat apuvälineet;
2. sosiaalipalvelut;
3. yleissivistävät, ammatilliset tai yliopistolliset opetus- ja koulutuspalvelut ja näihin liittyvät opetustarvikkeet, ei kuitenkaan harrastuskurssit ja vapaa-ajan toiminta;
4. asuntojen vuokraus;
5. arpajaisveronalaiset arvat;
6. vakuutukset ja asetuksella säädetty pankki- ja rahoituspalvelut;
7. tuoreet elintarvikkeet; sekä
8. julkinen liikenne.

Verovapauden rajat voidaan määritellä tarkemmin asetuksella. Asetuksella voidaan asettaa ehtoja ja rajoituksia tuotteille ja palveluille, joita ei voi eritellä tässä pykälässä edellä mainittuun tai muuhun käyttöön.

6 §

Arvonlisävelvollinen saa vähentää elinkeinotoimintaa varten hankkimistaan tuotteista ja palveluista maksamansa arvonlisäveron ennen arvonlisäveron tilitystä.

Arvonlisäverovelvollisen elinkeinonharjoittajan tulee maksaa arvonlisävero yksityiskäyttöön ottamistaan hyödykkeistä.

7 §

Arvonlisäverovelvollisuutta ei ole yrityksellä tai ammatinharjoittajalla, jos tilikausien liikevaihto jää alle 5000 euron, ensimmäisellä tilikaudella alle 10 000 euron.

Yleishyödylliset yhteisöt eivät ole arvonlisäverovelvollisia toimintaansa liittyvistä osallistumis- ja pääsymaksuista sekä toimintaan liittyvien tuotteiden ja palvelujen myynistä jäsenille. Jos myyntiä harjoitetaan elinkeinomaisesti, on yhteisö kuitenkin arvonlisäverovelvollinen.

8 §

Arvonlisäveron vapautusta tai alarajaa ei sovelleta hyödykkeisiin ja sitoumuksiin, joiden arvo perustuu pelkästään siihen, että niiden saaja tai ostaja olettaa jonkun toisen maksavan niistä myöhemmin vieläkin enemmän. Näiden tuottamiseen kohdistuvista hankinnoista maksettuja arvonlisäveroja ei saa vähentää.

Pyramidihuijaukset pistetään arvonlisäverolle, vaikka olisivat muuten laillisia. Tämä pitänee kuitenkin muotoilla tarkemmin. Tässä jätetään pyramidimääritelmän ulkopuolelle muun muassa keräilyesineet, joilla voi olla jotain näyttö- ja tunnearvoa.

9 §

Verotuslaissa voidaan säätää käännetystä arvonlisäverovelvollisuudesta.

Oikeammin pitäisi olla tässä.

2 luku **Haitta-, käyttö- ja valmisteverot**

1 §

Käyttöverolla tarkoitetaan veroa tai pakollista veroluonteista maksua, jonka tarkoituksena on kattaa tietyn julkishyödykkeen käyttö. Verot maksetaan valtiolle ja osoitetaan asianomaisen hallinnonalan käyttöön.

2 §

Auton ja moottoripyörän käyttöveroa voidaan kerätä

1. ajoneuvon oston yhteydessä suhteessa ostohintaan, korkeintaan 50 % verottomasta hinnasta;
2. polttoaineen myynnin yhteydessä suhteessa ostettuun määrään ja laatuun, korkeintaan 1 euroa litralta,
3. auton ikään, massaan tai moottoritulavuuteen suhteutettuna kuukausimaksuna, korkeintaan 100 euroa kuukaudessa;
4. tiekohtaisina maksuina, korkeintaan 10 euroa maksukertaa kohden, taikka,
5. yleisenä kilometrikorvauksena, korkeintaan 10 senttiä kilometriltä.

Lailla voidaan antaa rajoitettu päätösvalta veroasteikosta tieverkoston rakentamista ja ylläpitämistä varten perustetulle julkishallinnolliselle organisaatiolle.

Veneistä, ilma-aluksista, muista kulkuneuvoista, ja niiden käytöstä voidaan periä erillisveroina maksimissaan sen verran kuin niiden osoitetut kulut ja haitat yhteiskunnalle ovat, samoin kuin kotieläimistä.

Voitaneen jättää pois ja siirtää erityislain varaan. Vaikuttaa hieman huonosti yhteensopivalta aiemmin esitetyn veron määritelmän kanssa.

3 §

Polttoaineiden valmistuksen, maahantuonnin tai myynnin yhteydessä voidaan periä valmisteveroa. Veron määrä suhteutetaan yhtäältä polttoaineen palamisesta syntyviin hiilidioksidimääriin ja toisaalta muihin haitallisiin päästöihin siinä suhteessa, kun ne ovat haitallisia kulloinkin parhaan käytettävissä olevan tiedon perusteella.

4 §

Valmisteveroa voidaan periä muiden myrkyllisten tai haitallisten aineiden käytöstä tai myynnistä.

5 §

Alkoholijuomista kannetaan niiden alkoholipitoisuudesta riippuvaa valmisteveroa, joka on vähintään 50 ja korkeintaan 500 euroa alkoholilitraa kohden.

Tupakalle ja tupakkatuotteille pitää asettaa merkittävä valmistevero, samoin muille laillisille päihteille.

Sokerille, suolalle ja rasvoille sekä erikseen määrätyille haitallisille lisäaineille voidaan asettaa valmisteverot.

6 §

Valmisteveron maksamisesta vastaa tuotteen valmistaja tai maahantuoja. Verotuslaissa voidaan säätää valmisteveron perimisestä vähittäiskaupan tai käytön yhteydessä ja käyttämättömän tuotteen veronpalautuksesta.

7 §

Käyttö-, haitta- ja valmisteverojen määrästä säädetään tuotekohtaisesti veroasteikossa.

8 §

Jos erikseen määrätyn tuotteen tuotannolle määrätään erillisvero kansainvälisellä sopimuksella, jonka Suomi on hyväksynyt, voidaan maahan tuotavan tuotteen tuonnin yhteydessä periä sopimuksen mukaista veroa, jos tuotteen tuotannosta ei ole kyseistä veroa täysimääräisesti maksettu, siten kuin sopimuksessa ja sitä täydentävässä asetuksessa määrätään. Veron tuotto tilitetään alkuperävaltiolle taikka kansainväliselle järjestölle siten kuin kyseisessä sopimuksessa määrätään.

3 luku Arpajaisverot

1 §

Arpajaislain mukaisten arpajaisten järjestäjän tulee maksaa arpajaisverona arpajaisten tuotosta taikka voiton määrästä veroasteikossa säädetty suhteellinen osuus.

2 §

Asetuksella voidaan säätää, että yleishyödyllisten yhteisöjen järjestämistä yhteiskuntaa hyödyttävää toimintaa tukevista pienimuotoisista arpajaisista ei tarvitse maksaa arpajaisveroja.

VI osa Lopuksi

1 §

Lakia voidaan tarkentaa erikseen määrätyissä kohdissa erillisellä yhtenäisellä Veroasetuksella, jonka säätää valtioneuvosto. Perustelluista syistä niistä voidaan säätää Veroasetuksen asemesta muissakin asetuksissa tai erillisillä laeilla.

2 §

Erillislailla voidaan säätää yleinen tai erityinen henkilökohtainen sosiaalietuus maksettavaksi negatiivisena verona. Negatiivinen vero vähennetään ensisijaisesti valtion

tuloverosta, toissijaisesti henkilökohtaiseen omaisuuteen kohdistuvista valtion veroista ja viimesijaisesti kunnallisverosta. Jos verotus jäisi negatiiviseksi, maksetaan jäännös rahana edunsaajalle.

Negatiivinen vero on tekninen tapa toteuttaa tulonsiirtoja. Se saattaa yksinkertaistaa hallintoa pikkuriikkisen siirtämällä rahansiirrot vero- toimistojen vastuulle. Sillä on kuitenkin sellainen merkittävä tilastollinen vaikutus, että se pienentää muodollista veroastetta ja pienentää julkisen sektorin näennäistä kokoa. Tämä saattaa parantaa julkishallinnon legitimitettä.

Lain voimaantulo

Laki tulee voimaan 1.1.2020

Laki kumoaa kaikki aiemmat verolait, pois lukien laissa erikseen määritellyt säädökset.

Sisällysluettelo

I osa Yleistä.....	3
1 luku Yleiset määritelmät.....	3
2 luku Lain asema ja suhde muihin lakeihin.....	4
II osa Tuloverot.....	6
1 luku Henkilötuloverotus.....	6
2 luku Pääomatulo.....	7
3 luku Palkkatulo.....	9
4 luku Muut tulot.....	10
5 luku Tuloverotus.....	11
III osa Omaisuuteen kohdistuvat verot.....	14
1 luku Varainsiirtoverot.....	14
2 luku Kiinteistöverotus.....	15
3 luku Omaisuusvero.....	16
IV osa Elinkeinotoiminnan verotus.....	16
1 luku Yritysverot.....	16
2 luku Lähdeverot.....	17
3 luku Maataloustulon verotus.....	19
V osa Välilliset verot.....	20
1 luku Arvonlisävero.....	20
2 luku Haitta-, käyttö- ja valmisteverot.....	22
3 luku Arpajaisverot.....	24
VI osa Lopuksi.....	24